

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Provincial Environment and Natural Resources Office

September 19, 2022

MEMORANDUM

FOR : The Regional Executive Director
MIMAROPA Region

THRU : The ARD for Technical Services

FROM : The In-charge, PENR Officer
Oriental Mindoro

SUBJECT : **SUBMISSION OF THE NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB)
MINUTES OF MEETINGS AND RESOLUTIONS**

Submitted are pertinent documents from the CENRO Socorro thru the NLNP Protected Area Management Office regarding the conducted NLNP – PAMB regular Meetings. The said documents enclosed herewith are the following:

- Approved Minutes of the 2nd Regular NLNP-PAMB meeting held on July 9, 2022 and the Resolutions passed during the meeting (Resolution Nos. 7,8 and 9, Series of 2022);
- Draft Minutes of the 3rd Regular NLNP-PAMB Meeting held last August 31, 2022 at Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Further, these documents are subject for the approval/signature of the Regional Executive Director, as chairperson of the board.

For information and record.

TSD CHIEF ALMA E. GIBE

DENRPENRO2209000030

PENRO Tracking No. 2209000426
TSD-CDS/bf

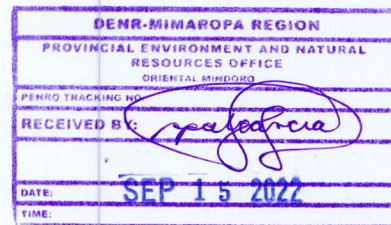

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Community Environment and Natural Resources Office

September 9, 2022

MEMORANDUM

FOR : The Regional Executive Director
THRU : The PENR Officer
FROM : The CENR Officer
SUBJECT : **SUBMISSION OF THE NAUJAN LAKE NATIONAL PARK –
PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB)
MINUTES OF THE MEETINGS AND RESOLUTIONS**

Respectfully forwarding the minutes of the following NLNP-PAMB Meetings:

1. Approved 2nd Regular NLNP-PAMB Meeting held on June 9, 2022 at Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro and resolutions passed during the meeting:
  - Resolution No. 7, Series of 2022 – Resolution prescribing administrative fees for Non-Special – Use Agreement in Protected Areas (Non-SAPA) applicants for establishments engaged in agricultural, commercial and industrial business enterprises within titled properties in Naujan Lake National Park;
  - Resolution No. 8, Series of 2022 – Resolution proposing for the massive dredging of Butas River and request for technical and financial assistance from the Department of Environment and Natural Resources – Mines and Geosciences Bureau (DENR-MGB), Department of Public Works and Highways, Department of Transportation and Provincial Governor and 1st District Representative of Oriental Mindoro, as flood mitigating measure and revitalization of the migratory path of fish species in Naujan Lake National Park;
  - Resolution No. 9, Series of 2022 – Resolution proposing the designation of fisherfolk settlement area and construction of 4x12 – meter typhoon resilient shed in Barangay Duongan, Victoria within Naujan Lake National Park; and
2. Draft minutes of the 3rd Regular NLNP-PAMB Meeting held last August 31, 2022 at Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Also, enclosed are photos during the 3rd Regular NLNP-PAMB meeting and attendance sheets.

For information, record and consideration of the Regional Executive Director.

RODELL M. BOYLES

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Community Environment and Natural Resources Office

September 9, 2022

MEMORANDUM

FOR : The CENR Officer
FROM : The Senior EcoMS / PASu, NLNP
SUBJECT : **SUBMISSION OF THE NAUJAN LAKE NATIONAL PARK –
PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB)
MINUTES OF THE MEETINGS AND RESOLUTIONS**

I am pleased to submit the minutes of the following NLNP-PAMB Meetings:

1. Approved 2nd Regular NLNP-PAMB Meeting held on June 9, 2022 at Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro and resolutions passed during the meeting:
  - Resolution No. 7, Series of 2022 – Resolution prescribing administrative fees for Non-Special – Use Agreement in Protected Areas (Non-SAPA) applicants for establishments engaged in agricultural, commercial and industrial business enterprises within titled properties in Naujan Lake National Park;
  - Resolution No. 8, Series of 2022 – Resolution proposing for the massive dredging of Butas River and request for technical and financial assistance from the Department of Environment and Natural Resources – Mines and Geosciences Bureau (DENR-MGB), Department of Public Works and Highways, Department of Transportation and Provincial Governor and 1st District Representative of Oriental Mindoro, as flood mitigating measure and revitalization of the migratory path of fish species in Naujan Lake National Park;
  - Resolution No. 9, Series of 2022 – Resolution proposing the designation of fisherfolk settlement area and construction of 4x12 – meter typhoon resilient shed in Barangay Duongan, Victoria within Naujan Lake National Park; and
2. Draft minutes of the 3rd Regular NLNP-PAMB Meeting held last August 31, 2022 at Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Also, enclosed are photos during the 3rd Regular NLNP-PAMB meeting and attendance sheets.

For information, record and consideration of the Regional Executive Director.

RICARDO R. NAVIDAD

Republic of the Philippines
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES
NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
Protected Area Management Board
Oriental Mindoro

KATITIKAN NG PAGPUPULONG
(2nd Regular NLNP-PAMB Meeting)

Petsa: June 9, 2022

Lugar: 88 Hotel and Event Center, Barangay Poblacion I, Victoria, Oriental Mindoro

Mga Dumalo:

1. RAQUELITA M. UMALI	-	MGDH-I, LGU Naujan
2. LUIS L. MANGUBAT	-	Brgy. Chairperson, Tagbakin, Pola
3. GREGORIO A. GEDUCOS	-	Brgy. Chairperson, Urdaneta, Victoria
4. AGATON E. DELOS SANTOS	-	Brgy. Chairperson, Bambanin, Victoria
5. RENATO C. AÑONUEVO	-	Brgy. Chairperson, Dao, Naujan
6. RENING A. CABATAY	-	Brgy. Chairperson, San Narciso, Victoria
7. ENRIQUE P. CASTILLO, JR	-	Brgy. Chairperson, Montelago Naujan
8. BERNARDINO H. LACIDA, SR.	-	Brgy. Chairperson, Laguna, Naujan
9. ATTY. MANUEL P. DELICA	-	MPDC, Socorro
10. CAROLINE G. MANUEL	-	MPDC, Victoria
11. RACHEL B. MONTERO	-	SRS II, DOST
12. RICMAR B. AZUCENA	-	PCO, DWCC (via zoom)
13. LORENZO F. CARREON II	-	MPDC, Pola (via zoom)
14. MARILYN M. ALCANICES	-	PAGO, Calapan (via zoom)
15. LYDIA MUÑECA S. MELGAR	-	PPDO, Calapan City (via zoom)
16. GRACE C. DIAMANTE	-	Executive Director, MBCFI (via zoom)
17. ELVIRA R. BUENA	-	Brgy. Kagawad, Pasi I, Socorro
18. MEDELYN G. TEODORO	-	Brgy. Kagawad, Leido, Victoria
19. BOY BRANDO ANDAL	-	Brgy. Kagawad, Mabuhay II, Socorro
20. SAME YUSAOEN	-	Brgy. Kagawad, Merit, Victoria
21. ALEX C. SALES	-	Brgy. Kagawad, Pasi II, Socorro
22. MARIVIC V. ALMAREZ	-	Brgy. Kagawad, San Pedro, Naujan
23. EDNA M. VILLANUEVA	-	Brgy. Kagawad, Pakyas, Victoria

Mga Hindi Dumalo:

1. RICARDO T. DIONA	-	Brgy. Chairperson, Sto. Domingo, Socorro
2. HIPOLITO V. MAÑIBO	-	Brgy. Chairperson, Batongdalig, Socorro
3. WILLY M. MONTEZA	-	Brgy. Chairperson, Malabo, Victoria
4. JERWIN M. MALABANAN	-	Brgy. Chairperson, Duongan, Victoria
5. ALVIN L. MAMPUSTI	-	Brgy. Chairperson, Matulatula, Pola
6. HERMOGENES R. PAGO	-	Brgy. Chairperson, Bayani, Naujan

Mga Panauhin:

1. SARA J. MARASIGAN	-	NEDA (via zoom)
2. JULIE TANGUILIG	-	DENR REGION, PAMB CDD
3. DEAN MOLINA	-	DENR REGION, PAMB CDD
4. CHRISTINE JOY P. BANTILING	-	MBCFI
5. JUSTIN MANGUBAT	-	Tagbakin, Pola
6. NOEL DIMAUNAHAN	-	Aide I, LGU Socorro
7. AILEEN DE GUZMAN	-	Victoria
8. NILDA FERRIOL	-	Victoria
9. MARISSA VILLAS	-	Victoria
10. RICK U. DUMADAG	-	SFMS, PENRO
11. RONALDO L. SUAREZ	-	ISA II, PENRO
12. RICARDO R. NATIVIDAD	-	PASu, NLNP
13. JOSE MARIA M. FONTANILLA	-	ECOMS I/ APASu, NLNP
14. RHONA C. LIWAG	-	Forest Ranger, CENRO Socorro
15. ERIC C. GITO	-	Park Maintenance Foreman, NLNP
16. ARMANDO CABUNGCAL	-	Forest Ranger, CENRO Socorro
17. ROMALYN F. FLORES	-	Project Support Staff, NLNP
18. GIL D. BAGATUA	-	Admin. Aide IV, PENRO

PAGPUPULONG

Nagsimula ang pagpupulong sa ganap na ika-9:27 ng umaga sa pamamagitan ng isang panalangin na sinundan ng pag-awit ng Pambansang Awit ng Pilipinas. Nagbigay ng panimulang pananalita si APASu Jose Maria M. Fontanilla ng Naujan Lake National Park na pinasalamatan ang bawat miyembro ng Protected Area Management Board (PAMB) members sa kanilang pagdalo. Kasunod nito ang pagbibigay ng panimulang mensahe mula kay PASu Ricardo Natividad kung saan ibinabahagi niya ang taos-puso niyang pasasalamat sa mga nakilahok ngayong umaga. Binati niya ang mga dumalo sa virtual at mga ahensya na kinakatawan sa bawat isa. Sa bahagi ng PENRO Oriental Mindoro, binigyang-pugay niya ang unang pagkakataon na pagdalo ni TSD Chief Alma E. Gibe, In Charge Office ng PENRO, CDS Chief Amor D. Asi at Planning Officer III Cora Pudiquet ng PENRO Oriental Mindoro. Nagbigay naman ng kaniyang pagbati si In Charge PENRO Gibe sa lahat ng dumalo ngayong umaga at pagkilala sa bawat isa. Hiniling nito na bagaman ito ang kauna-unahang pagkakataon na pagdalo niya sa ganitong pagpupulong, hiniling niya na sana ay maging maayos ang daloy para sa patuloy na pagpapanatili ng pag-iingat ng Naujan Lake National Park. Kinilala ni G. Fontanilla ang mga nagsipagdalo at mga panauhin. Kanya ding ibinahagi na may dalawampu't tatlo (23) na miyembro ng PAMB ang dumalo sa pagpupulong.

Dineklara ni PASu Natividad na may korum ang pagpupulong. Sinimulan niya ang pagbubukas ng nominasyon para sa pagpili ng magiging tagapagdalo ng pagpupulong. Pinangunahan ni MGDH-I Raquelita Umali ng LGU Naujan ang pagpili ng tagapanguna ng pagpupulong. Iminungkahi niya si Atty. Manuel P. Delica ng MPDC - Socorro na manguna sa pagpupulong na pinangalawahan nina Punong Barangay Gregorio Geducos ng Urdaneta, Victoria at PAgO – Fishery Division Chief Marilyn M. Alcañices. Kaya't inumpisahan ang pagpupulong sa pangunguna niya.

Reading and Approval of the Previous Minutes of the Meeting

Hiniling ng tagapanguna mula kay G. Fontanilla ang pagbasa ng katitikan ng nakaraang pagpupulong. Ipinahayag niya ang pagsusuri at pagpuna ng katitikan para sa kanilang pagtatama. Ito ay sinang-ayunan ng lahat. Binasa ni Bb. Romalyn F. Flores ang katitikan ng 1st Regular Meeting ng PAMB na ginanap noong March 9, 2022 na ginanap sa Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Matapos mabasa ang buod ng katitikan, tinanong ng tagapanguna sa kapulungan kung may komento o paglilinaw tungkol sa nilalaman nito. Ipinahayag ni Kagawad Elvira Buena ang komento o pagtatama sa linya bilang 88, 154 at 279, mula sa “Pasi II” ay gagawin itong “Pasi I” na kaniyang nasasakupan. Kaya naman iminungkahi ni Atty. Delica ng MPDC Socorro ang pagtatama nito. Kasunod ang pagmungkahi ni Punong Barangay Rening Cabatay ng San Narciso, Victoria na kung papayagan na mula sa adyenda na nasa linya bilang 259 ay magkaroon ng pagbabago na tanggalin ang pangalan ni G. Romy Manay sa linya bilang 264 sa kadahilanang siya ay sangkot sa ilegal na pangangisda. Ngunit hindi ito sinang-ayunan ni MGDH-I Umali dahil sa pagkakataong ito ay pagwawasto lamang ng katitikan noong nakaraang pagpupulong ang kanilang gagawin. At noong araw na nabanggit si G. Manay ay hindi pa nasasangkot sa nasabing pagkakasala. Ito ay maari na lamang isama sa *matters arising* upang mabigyang-paglilinaw, kaya’t sa pagkakataong ito ay mananatili ang katitikan at ipagpatuloy ang pagtatama o pagwawasto. Binigyang paliwanag ni Atty. Delica na ang ginagawang pagtatama ay nakabatay sa *error at clerical* na pagkakamali ng *secretariat* o mga kaisipang hindi natalakay at hindi ang pagbabago ng nilalaman ng tinalakay sa pagpupulong.

Matapos ang mga naging pagtatama, iminungkahi ni Punong Barangay Luis L. Mangubat ng Tagbakin, Pola ang pagpasa ng binasang katitikan ng nakaraang pagpupulong na pinangalawahan ni MGDH-I Umali ng LGU Naujan upang ito ay pagtibayin.

Sa huli ay ang pagbanggit sa mga *matters arising from the previous minutes* o addendum ng nakaraang pagpupulong ayon sa pagkasunod-sunod nito:

1. *Presentation of draft resolution re: Collection of fees for Special Use Agreement in Protected Areas (SAPA) and Non-SAPA application in NLNP* - Binigay ng tagapanguna ang kanyang paglilinaw bago ang pagsang-ayon na bago pagtibayin ang draft na resolusyon ay mahingi ang saloobin ng ating mga kabarangay na nagnenegosyo upang maging maayos ang pagpapatupad nito na aayon sa kanilang mga paglilinaw. Sinabi ni APASu Fontanilla ang gagawing koordinasyon sa mga MPDC’s ng apat na munisipyong sakop ng Naujan Lake para sa gagawing *public hearing* o *consultation* at napagkasunduan na kung maari ay isabay na rin ito sa gagawing pagpupulong patungkol sa pagpapakita ng indicative map ng boundary determination ng NLNP. Dagdag pa niya nagkaroon na ng inihandang panahon upang ganapin ang nabanggit na aktibidad at nagkaroon ng mga pagbabago ayon sa napagkasunduan ng karamihan at ito ay ang mga sumusunod:

- June 14, 2022 (9:00 AM) – Leido, Victoria
(1:00 PM) – Matulatula, Pola
- June 16, 2022 (9:00 AM) – Mabuhay II, Socorro

149 Kaya't minabuti ni Atty. Delica na imungkahi ang pagtatala ng mga araw upang
150 maabisuhan ang barangay na sakop ng pagpupulong at mga dapat anyayahan sa gaganaping
151 pagpupulong kabilang ang Punongbayan at Pangalawang Punongbayan (kasalukuyan at
152 bagong halal) ng kanilang nasasakupan gayundin ang Sangguniang Bayan (Committee on
153 Environment at Committee on Land Use), Municipal Engineer at Agriculture Officer ng
154 munisipyong kasama dito. Maging ang mga mangingisda kabilang ang rehistrado at hindi,
155 magsasaka at mga may-ari ng komersyal na pangkabuhayan na nasa loob ng Naujan Lake
156 National Park ay dapat ding maimbitahan.

157
158 2. *Presentation of draft resolution re: collection of boat registration fee for large*
159 *commercial boats in NLNP – Napagsang-ayunan na ito ay isabay na rin sa gagawing*
160 *public consultation* katulad ng naunang addendum.

161
162 3. *Allowing a representative for the fisherfolks to attend during PAMB meetings –*
163 Nabanggit ni Atty. Delica na may nakasaad sa linya bilang 270 na ayon kay APASu
164 Fontanilla na ang apat na bayan ay may isang representante lamang ng mga
165 mangingisda na binigyang pahayag noong nakaraang pagpupulong sa LGU Socorro,
166 kaya't muling binigyang linaw ang tungkol dito. Ayon kay Gng. Umali, kung maaari
167 ay maimbitahan ang apat na kinatawan ng mangingisda tuwing *PAMB meeting* para
168 sa mga isyung pangingisda. Hiningi naman ni Atty. Delica ang paglilinaw kay G.
169 Fontanilla. Maaaring mag-imbata ng pangulo ng mangingisda ng bawat munisipyo
170 ngunit ang kakatawan lamang sa PAMB ay kung sino ang mapagkasunduan nilang
171 maging pangulo ng pederasyon. Sa pagtatapos ay iminungkahi ni G. Cabatay ng San
172 Narciso, Victoria na kinakailangan na ang pagtatalaga ng pangulo ay dapat suriing
173 mabuti bago ito maging isang ganap at walang rekord sa ilegal na gawain.

174 175 **Presentation and Approval of the Agenda**

176
177 Prinesenta ni Atty. Delica ang adyenda ng pagpupulong at wala namang naging tanong
178 at paglilinaw tungkol sa nasabing adyenda.

179
180 Iminungkahi ni MPDC Manuel ng Victoria ang pagpasa ng adyenda ng pagpupulong
181 na sinang-ayunan ng nakakarami.

182 183 **Meeting Agenda**

184 185 **Presentation of Indicative map of Naujan Lake National Park for the proposed** 186 **proclamation**

187
188 Ipinakita ni PASu Natividad sa pamamagitan ng isang mapa ang presentasyon batay sa
189 ginawang pagdo-*drone* sa loob ng Naujan Lake National Park. Doon ay ginawa nila ang *actual*
190 *boundary determination* na ayon sa nakasaad sa batas na 40 metro layo mula sa lawa. Marami
191 ang naging puna ayon sa aktwal nilang pag-ikot habang ito ay isinasagawa. Ayon naman kay
192 Atty. Delica, maganda ang ginawang ito upang ang bawat isa ay hindi maging estranghero sa
193 sarili nilang bayan. Nais rin niya na malagyan ng mga lugar at leybel ng pangalan ang mapa
194 upang mas madaling malaman ng mamamayan ang mga paliwanag sa bawat isa nito. Hiniling
195 naman ni MPDC Manuel ng Victoria na kung maaari ay maipakita ang dating mapa upang
196 maikumpara ang dating boundary at itong ngayon. Dagdag pa niya na dapat bago ito ipresenta
197 sa *public consultation* ay siguruhing tapos na ang mapa. Sa bahagi naman ni Bb. Grace
198 Diamante ng MBCFI ay maipaliwanag ng maayos kung ilan ba ng pumasok sa loob ng

protected area at hindi pwedeng lahat ay titled properties ito. Dagdag pa niya, magandang reference material ang "Protected area, downgrading, downsizing at degazettement (PADDD)" na nakasaad dito ang mga implikasyon sa pangangalaga ng protected area. Ayon nga kay MGDH-I Umali na sa araw ng public consultation dapat ay magkaroon ng pagkakaisa ang bawat miyembro ng PAMB upang maipaliwanag ng maayos ang mga dapat malaman ng komunidad. Hiniling ni Bb. Diamante na kung maaari ba na yun na lamang munang pangalawang adyenda ng public consultation ang ihayag sa komunidad at saka na muna ang mapa ng boundary determination. Sinabi ni Atty. Delica na kahit ikonsidera ang may declared A&D ay kailangan pa ring maipakita ang dating mapa upang maikumpara. Gayundin ang pag-imbata sa mga Geodetic Engineer upang marinig ang kanilang panig sa araw ng public consultation. Gayundin na kapag bago na ang hangganan ay ang pagbabago rin ng ating management plan, ayon kay MPDC Manuel ng Victoria. Hindi pa man daw natatapos ang mga naunang plano sa ilalim nito ay may panibago na naman. Nais rin niyang maipakita ng maayos ang mga A&D at strict protection zone nito. Sinang-ayunan naman ni Atty. Delica ang paglalagay ng mga legend sa mapa upang mas madali ang pagpapaliwanag nito. Dahil maituturing na hilaw pa ang datos, iminungkahi ni Bb. Diamante ang pagpapaliban ng pagpresenta ng indicative map sa publiko na sinang-ayunan ng mayorya. Dagdag na mungkahi niya ang pagtatalaga sa PAMO upang isaayos ang mga kailangang datos upang maikompleto ang mapa at maipresenta sa publiko na pinangalawahan ni Brgy. Kagawad Elvira R. Buena ng Pasi I, Socorro.

Approval of draft resolutions for MinSU BS Environmental Science Students and SRS II Rachel B. Montero of DOST MIMAROPA

Ipinakita at binasa ni APASu Fontanilla ang nilalaman ng bawat draft resolutions upang pagtibayin at aprubahan ng PAMB at maging mas epektibo ang pagsasagawa para sa mga sumusunod:

- a. Resolution allowing the conduct of study titled "Morphological Variation of Ayungin (*Leiopotherapon plumbeus*) in Naujan Lake" of Mr. Alfie T. Tigie, iminungkahi upang pagtibayin ni MPDC Caroline Manuel ng Victoria at pinangalawahan ni SRS II Rachel Montero ng DOST.
- b. Resolution allowing the conduct of study titled "Morphological Variation of Palawan (*Giuris margaritaceus*) in Naujan Lake of Mr. Rudolf James Buaron, iminungkahi upang pagtibayin ni MPDC Manuel ng Victoria at pinangalawahan ni Punong Barangay Enrique P. Castillo ng Montelago Naujan.
- c. Resolution allowing the conduct of study titled "Tree Diversity Assessment of Minglet Forest, Mabuhay II, Socorro, Oriental Mindoro" of Mr. John Paul Telegrafo, iminungkahi upang pagtibayin ni Kagawad Alex Sales ng Pasi II, Socorro at pinangalawahan ni Kagawad Elvira Buena ng Pasi I, Socorro.
- d. Resolution allowing the conduct of study titled "Geometric Morphometric Analysis of Shape Variation of Paitan (*Barbodes hemictenus*) in three tributary of Naujan Lake" of Mr. Enrico C. Duazo, iminungkahi upang pagtibayin ni MGDH-I Raquel Umali ng LGU Naujan at pinangalawahan ni Punong Barangay Gregorio Geducos ng Urdaneta, Victoria.
- e. Approval of resolution endorsing SRS II Rachel B. Montero of DOST MIMAROPA as Permanent Alternate Representative to the Naujan Lake National Park-Protected Area Management Board (NLNP-PAMB), iminungkahi upang pagtibayin ni MPDC Manuel ng Victoria at pinangalawahan ni Bb. Marilyn Alcañices ng PAgo – Fishery Division Chief.

249 Nagkaroon ng puna sa huling pinagtibay (*letrang e.*) si Gng. Diamante ng MBCFI kung
250 kinakailangan pa bang iresolusyon ito bagaman ay pagkilala lamang naman ito bilang
251 kinatawan ng kaniyang opisina. Sinagot ni PASu Natividad na ito ay para sa *record purposes*
252 at *new requirement* ng *administrative procedures* ng DENR MIMAROPA.
253
254
255

256 **OTHER MATTERS**
257

258 Sapagkat ang layunin talaga ng *public consultation* ay para sa presentasyon ng
259 *indicative map* ng NLNP, pinahayag ni PASu Natividad na hindi na rin sana itutuloy ang
260 pagpupulong na masesentro sa usaping *collecting fees*. Ang pagpresenta ng tungkol sa
261 *collecting fees* ay isasagawa sa hiwalay na *public consultation*. Ito naman ay sinang-ayunan ng
262 karamihan.
263

264 Natapos ang pagpupulong sa ganap na ika-1:27 ng hapon sa pamamagitan ng mungkahi
265 ni Punong Barangay Rening Cabatay ng San Narciso na pinangalawahan ni SRS II Rachel B.
266 Montero ng DOST.
267

268 Inihanda ni:

269
270 **RICARDO R. NATIVIDAD**
271 PASu, NLNP/PAMB Secretariat
272
273

274 Pinatunayan ni:

275
276 **ATTY. MANUEL P. DELICA**
277 MPDC Socorro/Tagapanguna
278
279

280 Pinagtibay ni:

281
282 **LORMELYN E. CLAUDIO**
283 Regional Executive Director/PAMB Chairperson

Republic of the Philippines
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES
Community Environment And Natural Resources Office
NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
Pasi II, Socorro, Oriental Mindoro

EXCERPT FROM THE MINUTES OF THE MEETING DURING THE THIRD REGULAR NAUJAN LAKE NATIONAL PARK – PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB) MEETING HELD ON AUGUST 31, 2022 AT TRIPLE L RESORT, BARANGAY POBLACION II, VICTORIA, ORIENTAL MINDORO

Resolution No. 7, Series of 2022

RESOLUTION PRESCRIBING ADMINISTRATIVE FEES FOR NON SPECIAL-USE AGREEMENT IN PROTECTED AREAS (NON-SAPA) APPLICANTS FOR ESTABLISHMENTS ENGAGED IN AGRICULTURAL, COMMERCIAL AND INDUSTRIAL BUSINESS ENTERPRISES WITHIN TITLED PROPERTIES IN NAUJAN LAKE NATIONAL PARK

WHEREAS, the Naujan Lake National Park (NLNP) was proclaimed by virtue of Presidential Proclamation No. 282 issued on 27 March 1956 being amended through Presidential Proclamation No. 793 issued on September 29, 1961 and Presidential Proclamation No. 335 on January 25, 1968, making it an initial component of the National Integrated Protected Areas System (NIPAS) Act of 1992 or Republic Act No. 7586 as amended by Expanded National Integrated Protected Areas System (ENIPAS) Act of 2018 or Republic Act No. 11038;

WHEREAS, the Protected Area Management Board (PAMB) organized pursuant to Section 11 of DENR Administrative Order No. 2019-05 is mandated to approve policies, plans and programs, proposals, agreement and other related documents and provide effective management of NLNP to protect and conserve its vast natural resources and its ecosystem;

WHEREAS, no provision regarding the administrative fees to be paid for by agricultural, commercial and industrial establishments in titled properties or possible Non-SAPA applicants within NLNP is stipulated under DENR Administrative Order No. 2019-05 - Implementing Rules and Regulations of Republic Act No. 11038 - Expanded National Integrated Protected Areas System (ENIPAS) Act of 2018 (amended NIPAS Act).

WHEREAS, under Rule 25.1 of the said DAO, only provision for Special Use Agreement in Protected Areas (SAPA) which is in non-titled properties was indicated which further states that – SAPA may be issued to a proponent for the use and development of land, water and ecosystem resources or facilities within the Multiple Use Zones of the protected area, subject to compliance with the requirements of the PAMP, the EIS System, and payment of annual Development Fees;

WHEREAS, the Protected Area Management Office (PAMO) of NLNP raised during the Executive Committee Meeting on February 16, 2022 at the PASu Office, CENRO Socorro Office, Pasi II, Socorro, Oriental Mindoro that several applications for Non-SAPA were pending since there is still no legal basis for the payment of administrative fees for businesses within titled properties in the protected area;

WHEREAS, in the aforementioned meeting, Engr. Manuel P. Delica, Municipal Planning and Development Coordinator (MPDC) of Socorro suggested the prescription of

administrative fee starts at Three Thousand Pesos (PhP 3,000.00) for every minimum capital investment of Five Hundred Thousand Pesos (PhP 500,000.00) and additional of:

Type of business enterprise	Additional Percentage to Exceeding amount
Agricultural	1%
Commercial	2%
Industrial	3%

WHEREAS, it was also raised that the public, specially business owners within the protected area, should first be informed about the proposed policy of collecting Non-SAPA fees through a consultative meeting so that their reactions, suggestions/recommendations will be recorded and taken into consideration, hence, said activity was conducted to the four municipalities within NLNP;

WHEREAS, to facilitate the implementation of this resolution, the PAMB designates the PAMO to issue clearance for Non-SAPA provided that all requirements based on the NLNP-PAMB Resolution No. 7 Series of 2021 has been submitted;

NOW, THEREFORE, be it resolved, as it is hereby resolved by the Protected Area Management Board of Naujan Lake National Park, to endorse the prescribed Non-SAPA fees for agricultural, commercial and industrial business enterprises in titled properties in Naujan Lake National Park and designation of PAMO to issue clearance for Non-SAPA applications within the PA;

UNANIMOUSLY APPROVED this 31st day of August, 2022, on the motion of Barangay Chairperson Renato Anoñuevo of Barangay Dao, Naujan and was seconded by the majority at Triple L Resort, Barangay Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Prepared by:

RICARDO R. NATIVIDAD

Protected Area Superintendent, NLNP
Head, Secretariat

Attested by:

ATTY. MANUEL P. DELICA

Presiding Officer / MPDC, Socorro
PAMB Chairperson on Law Enforcement

Approved by:

LORMELYN E. CLAUDIO

PAMB Chairperson/OIC, Regional Executive Director
DENR MIMAROPA

Republic of the Philippines
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES
Community Environment And Natural Resources Office
NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
Pasi II, Socorro, Oriental Mindoro

EXCERPT FROM THE MINUTES OF THE MEETING DURING THE THIRD REGULAR NAUJAN LAKE NATIONAL PARK – PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB) MEETING HELD ON AUGUST 31, 2022 AT TRIPLE L RESORT, BARANGAY POBLACION II, VICTORIA, ORIENTAL MINDORO

Resolution No. 8, Series of 2022

RESOLUTION PROPOSING FOR THE MASSIVE DREDGING OF BUTAS RIVER AND REQUEST FOR TECHNICAL AND FINANCIAL ASSISTANCE FROM THE DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES - MINES AND GEOSCIENCES BUREAU (DENR-MGB), DEPARTMENT OF PUBLIC WORKS AND HIGHWAYS, DEPARTMENT OF TRANSPORTATION AND PROVINCIAL GOVERNOR AND 1ST DISTRICT REPRESENTATIVE OF ORIENTAL MINDORO, AS FLOOD MITIGATING MEASURE AND REVITALIZATION OF THE MIGRATORY PATH OF FISH SPECIES IN NAUJAN LAKE NATIONAL PARK

WHEREAS, the Naujan Lake National Park (NLNP) was proclaimed by virtue of Presidential Proclamation No. 282 issued on 27 March 1956 being amended through Presidential Proclamation No. 793 issued on September 29, 1961 and Presidential Proclamation No. 335 on January 25, 1968, making it an initial component of the National Integrated Protected Areas System (NIPAS) Act of 1992 or Republic Act No. 7586 as amended by Expanded National Integrated Protected Areas System (ENIPAS) Act of 2018 or Republic Act No. 11038;

WHEREAS, the Protected Area Management Board (PAMB) organized pursuant to Section 11 of DENR Administrative Order No. 2019-05 is mandated to approve policies, plans and programs, proposals, agreement and other related documents and provide effective management of NLNP to protect and conserve its vast natural resources and its ecosystem;

WHEREAS, lowland communities in NLNP, particularly Barangays Malabo, San Narciso, Urdaneta, Victoria and Barangays Laguna, and Bayani, Naujan experiences periodic flood and when accompanied by torrential rains brought about by drastic weather condition even worsen flooding, hence greatly affecting the communities;

WHEREAS, Butas River, the only outlet of Naujan Lake to the sea, serves as corridor, connecting the marine environment and freshwater ecosystem of the lake, thus, keeping the river free from obstruction will ensure the regular ascends of migratory species;

WHEREAS, twenty-two species were recorded in the Butas River based on the study conducted on 2011, where the species composition is almost similar to that of Naujan Lake, except for the presence of *Anabas testudineus*, *Redigobius tambujon*, *Cyprinus carpio carpio* and *Carassius sp.* and the absence of *Hypseleotris cyprinoides* (locals call Lomog) in the lake;

WHEREAS, on the other hand, one of the deliberated cause of flooding is the silted river, considering 15 tributary river/streams drain into the lake and periodic flooding has been experienced;

WHEREAS, under Joint Memorandum Circular (JMC) No. 1 Series of 2019 between DPWH, DENR, DILG and DOTr, primarily issues information and guidance of a qualified person who wish to apply for a clearance/permit to dredge within rivers, river deltas

and other inland bodies of water; prescribes the procedure in the application for the said clearance and/or permit and sets the standard and technical requirements in the planning, design, and implementation of dredging activities defined in the JMC; and defines the roles and responsibilities, and limits of authority of each concerned Office and personnel;

WHEREAS, dredging is the process of excavation operation done within waterways on other inland bodies of water with the purpose of gathering up bottom sediments and disposing them at a different location (for flood control, navigation, reclamation, beach nourishment, environmental remediation, mining and construction) based on the aforementioned JMC;

WHEREAS, prior dredging, an assessment or feasibility study shall be facilitated by the DENR, DA-BFAR and DPWH in order to determine courses of action and strategies / mitigating measures to possible concerns and shall be presented to the PAMB for information and guidance;

WHEREAS, during the 3rd Regular NLNP-PAMB meeting, the issues and concerns about the proposed dredging of Butas River was raised by Atty. Manuel P. Delica which can address the intensified flooding in lakeside communities during rainy season and setting the river free from illegal fishing methods that hinder the migration of fish species;

NOW, THEREFORE, be it resolved, as it is hereby resolved by the Protected Area Management Board of Naujan Lake National Park, to endorse the massive dredging of Butas River and request for technical and financial assistance from the Department of Environment and Natural Resources - Mines and Geosciences Bureau (DENR-MGB), Department of Public Works and Highways, Department of Transportation and Provincial Governor and 1st District Representative of Oriental Mindoro, as flood mitigating measure and revitalization of the migratory path of fish species in Naujan Lake National Park;

UNANIMOUSLY APPROVED this 31st day of August, 2022, on the motion of Ms. Marilyn M. Alcañices of Provincial Agriculture Office and was seconded by Barangay Chairperson Jerwin Malabanan of Duongan, Victoria at Triple L Resort, Barangay Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Prepared by:

RICARDO R. NATIVIDAD

Protected Area Superintendent, NLNP
Head, Secretariat

Attested by:

ATTY. MANUEL P. DELICA

Presiding Officer / MPDC, Socorro
PAMB Chairperson on Law Enforcement

Approved by:

LORMELYN E. CLAUDIO, CESO IV
PAMB Chairperson/OIC, Regional
Executive Director, DENR MIMAROPA

Republic of the Philippines
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES
Community Environment And Natural Resources Office
NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
Pasi II, Socorro, Oriental Mindoro

EXCERPT FROM THE MINUTES OF THE MEETING DURING THE THIRD REGULAR NAUJAN LAKE NATIONAL PARK – PROTECTED AREA MANAGEMENT BOARD (NLNP-PAMB) MEETING HELD ON AUGUST 31, 2022 AT TRIPLE L RESORT, BARANGAY POBLACION II, VICTORIA, ORIENTAL MINDORO

Resolution No. 9, Series of 2022

RESOLUTION PROPOSING THE DESIGNATION OF FISHERFOLK SETTLEMENT AREA AND CONSTRUCTION OF 4 X 12-METER TYPHOON RESILIENT SHED IN BARANGAY DUONGAN, VICTORIA WITHIN NAUJAN LAKE NATIONAL PARK

WHEREAS, the Naujan Lake National Park (NLNP) was proclaimed by virtue of Presidential Proclamation No. 282 issued on 27 March 1956 being amended through Presidential Proclamation No. 793 issued on September 29, 1961 and Presidential Proclamation No. 335 on January 25, 1968, making it an initial component of the National Integrated Protected Areas System (NIPAS) Act of 1992 or Republic Act No. 7586 as amended by Expanded National Integrated Protected Areas System (ENIPAS) Act of 2018 or Republic Act No. 11038;

WHEREAS, the Protected Area Management Board (PAMB) organized pursuant to Section 11 of DENR Administrative Order No. 2019-05 is mandated to approve policies, plans and programs, proposals, agreement and other related documents and provide effective management of NLNP to protect and conserve its vast natural resources and its ecosystem;

WHEREAS, Samahan sa Ikauunlad ng mga Maliliit na Mangingisda ng Barangay Duongan, Victoria, Oriental Mindoro forwarded a Resolution No. 1 Series of 2022 to DENR CENRO Socorro on August 25, 2022 stating their request for a settlement area and scontruction of shed where fisherfolks shall store their boats and gears and waiting/resting area whenever the condition in the lake is unfavorable for fishing activities; further stated that the facility shall also be available for tourists, Bantay Lawa and personnel of concerned agencies visiting/monitoring the area;

WHEREAS, stated under Section 108 of Republic Act 8550 or the Philippine Fisheries Code of 1998 – Fisherfolk Settlement Areas. – The Department shall establish and create fishfolk settlement areas in coordination with concerned agencies of the government, where certain areas of the public domain, specifically near the fishing grounds, shall be reserved for the settlement of the municipal fisherfolk. Nothing in this section shall be construed to vest ownership of any resettlement area to a municipal fisherfolk for whom said areas may have been reserved for or actually granted to.;

WHEREAS, the requesting party together with the Barangay LGU shall be responsible with the sustainable management of the structure and surroundings and shall follow provisions under existing laws; on the other hand, the PAMO shall regularly monitor the facility;

NOW, THEREFORE, be it resolved, as it is hereby resolved by the Protected Area

Management Board of Naujan Lake National Park, to endorse the designation of fisherfolk settlement area and construction of typhoon resilient 4 x 12 shed Barangay Duongan, Victoria within Naujan Lake National Park;

APPROVED this 31st day of August, 2022, on the motion of Assistant Regional Director Roberto R. Abrera of DA-BFAR and was unanimously seconded at Triple L Resort, Barangay Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro.

Prepared by:

~~RICARDO R. NATIVIDAD~~

Protected Area Superintendent, NLNP
Head, Secretariat

Attested by:

~~ATTY. MANUEL P. DELICA~~

Presiding Officer / MPDC, Socorro
PAMB Chairperson on Law Enforcement

Approved by:

LORMELYN E. CLAUDIO, CESO IV

PAMB Chairperson/OIC, Regional
Executive Director, DENR MIMAROPA

Republic of the Philippines
DEPARTMENT OF ENVIRONMENT AND NATURAL RESOURCES
NAUJAN LAKE NATIONAL PARK
Protected Area Management Board
Oriental Mindoro

KATITIKAN NG PAGPUPULONG
(3rd Regular NLNP-PAMB Meeting)

Petsa: August 31, 2022

Lugar: Triple L Resort, Barangay Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro

Mga Dumalo:

1. MARILYN M. ALCANICES	-	PAGO Fishery Sector, Calapan
2. LORENZO T. CARREON II	-	MPDC, Pola (via zoom)
3. RACHEL B. MONTERO	-	SRS II, DOST (via zoom)
4. RONY A. PEREZ	-	Brgy. Chairperson, Leido, Victoria
5. GREGORIO A. GEDUCOS	-	Brgy. Chairperson, Urdaneta, Victoria
6. ENRIQUE P. CASTILLO, JR	-	Brgy. Chairperson, Montelago Naujan
7. JERWIN M. MALABANAN	-	Brgy. Chairperson, Duongan, Victoria
8. RENING A. CABATAY	-	Brgy. Chairperson, San Narciso, Victoria
9. GERRY A. LANDICHO	-	Brgy. Chairperson, Mabuhay II, Socorro
10. ATTY. MANUEL P. DELICA	-	MPDC, Socorro
11. RICMAR B. AZUCENA	-	PCO, DWCC
12. RENATO C. AÑONUEVO	-	Brgy. Chairperson, Dao, Naujan
13. GRACE C. DIAMANTE	-	Executive Director, MBCFI (via zoom)
14. AGATON E. DELOS SANTOS	-	Brgy. Chairperson, Bambanin, Victoria
15. LYDIA MUÑECA S. MELGAR	-	PPDO, Calapan City (via zoom)
16. ARNOLL C. PETALCO	-	Brgy. Kagawad, Laguna, Naujan
17. ROBERTO R. ABRERA	-	ARD, BFAR-MIMAROPA
18. SAME YUSAOEN	-	Brgy. Kagawad, Merit, Victoria
19. RONALD B. RAMOS	-	Brgy. Secretary, Malabo, Victoria
20. ALEX C. SALES	-	Brgy. Kagawad, Pasi II, Socorro
21. EDWIN N. LAGUSTON	-	Brgy. Kagawad, Sto. Domingo, Socorro
22. EDNA M. VILLANUEVA	-	Brgy. Kagawad, Pakyas, Victoria
23. GABRIEL H. EVANGELISTA	-	Brgy. Secretary, San Pedro, Naujan
24. ELVIRA R. BUENA	-	Brgy. Kagawad, Pasi I, Socorro

Mga Hindi Dumalo:

1. RAQUELITA M. UMALI	-	MGDH-I, LGU Naujan
2. LUIS L. MANGUBAT	-	Brgy. Chairperson, Tagbakin, Pola
3. ALVIN L. MAMPUSTI	-	Brgy. Chairperson, Matulatula, Pola
4. HIPOLITO V. MAÑIBO	-	Brgy. Chairperson, Batongdalig, Socorro

Mga Panauhin:

1. JOBELLE CRUZADO	-	NEDA (via zoom)
2. RUTHER JOHN COL-LONG	-	NEDA (via zoom)
3. KARLA S. MANGUNDAYAO	-	DMO II, DENR MIMAROPA-RO
4. DEAN MOLINA	-	PMEO, DENR MIMAROPA-RO
5. AMOR D. ASI	-	DENR PENRO
6. JOSEHARI M. SARABIA	-	SAQ, BFAR MIMAROPA
7. REYMAR MALAPOTE	-	BFAR MIMAROPA
8. REYMUNDO DIMASACAT	-	President, LAMIA-Lapog, Socorro
9. RODEL M. BOYLES	-	CENR Officer, DENR CENRO Socorro
10. RICARDO R. NATIVIDAD	-	PASu, NLNP
11. JOSE MARIA M. FONTANILLA	-	ECOMS I/ APASu, NLNP
12. RAYSON C. ALFANTE	-	In-Charge, Admin., CENRO Socorro
13. RHONA C. LIWAG	-	Forest Ranger, CENRO Socorro
14. ERIC C. GITO	-	Park Maintenance Foreman, NLNP
15. HERRICK A. JURADO	-	Forest Ranger, CENRO Socorro
16. ARMANDO CABUNGCAL	-	Forest Ranger, CENRO Socorro
17. ROMALYN F. FLORES	-	Project Support Staff, NLNP
18. MARCIAL M. BUDING	-	DENR CENRO Socorro
19. NORMAN ASI	-	DENR CENRO Socorro

PAGPUPULONG

Ang pagpupulong ay sinimulan sa ika 9:44 ng umaga sa pamamagitan ng isang panalangin ni APASu Jose Maria M. Fontanilla ng Naujan Lake National Park na sinundan ng pag-awit ng Pambansang Awit ng Pilipinas mula sa video presentation. Isang panimulang pagbati naman mula kay PASu Ricardo Natividad na pinasalamatan ang bawat miyembro ng Protected Area Management Board (PAMB) members sa kanilang pagdalo gayundin ang mga nasa virtual. Binati naman ni G. Fontanilla ang mga dumalo sa virtual at mga ahensya na kinakatawan ng bawat isa. Sa bahagi ng NEDA ay sina Bb. Jobelle Cruzado at G. Ruther John Col-Long at mula pa rin sa DENR Regional Office sina Bb. Karla Mangundayao at G. Dean Molina. Kinilala ni G. Fontanilla ang mga nagsipagdalo at mga panauhin. Kanya ding ibinahagi na may dalawampu't apat (24) ang dumalo sa pagpupulong.

Idineklara ni PASu Ricardo R. Natividad na may korum ito. Sinimulan niya ang pagbubukas ng nominasyon para sa pagpili ng magiging tagapagdaloy ng pagpupulong. Pinangunahan ni PAgo – Fisheries Sector Division Chief Marilyn M. Alcañices ang pagpili ng tagapanguna ng pagpupulong. Iminungkahi niya si Atty. Manuel P. Delica ng MPDC - Socorro na manguna sa pagpupulong na pinangalawahan ni Gng. Rachel B. Montero ng DOST. Kaya't inumpisahan ito sa pangunguna niya.

Reading and Approval of the Previous Minutes of the Meeting

Hiniling ng tagapanguna mula sa secretariat ang pagbasa ng katitikan ng nakaraang pagpupulong. Ipinahayag niya ang pagsusuri at pagpuna ng katitikan para sa kanilang pagtatama. Ito ay sinang-ayunan ng lahat. Binasa ni Bb. Romalyn F. Flores ang katitikan ng 2nd Regular Meeting ng PAMB na ginanap noong June 9, 2022 na ginanap sa 88 Hotel and Event Center, Poblacion I, Victoria, Oriental Mindoro.

Matapos mabasa ang buod ng katitikan, tinanong ng tagapanguna sa kapulungan kung may komento o paglilinaw tungkol sa nilalaman nito. Walang naging pagtatama sa nasabing katitikan kaya't iminungkahi ni G. Ricmar B. Azucena ng DWCC ang pagpasa ng binasang katitikan ng nakaraang pagpupulong na pinangalawahan ni Punong Barangay Rening A. Cabatay ng San Narciso, Victoria.

Sa huli ay ang pagbanggit sa mga *matters arising from the previous minutes* o addendum ng nakaraang pagpupulong ayon sa pagkasunod-sunod nito:

Hiniling ni Atty. Delica na magbigay ng update ang PAMO sa nakaraang ginanap na Consultative Meetings sa apat na bayan na sumasakop sa Naujan Lake National Park. Ibinigay ni G. Fontanilla ang mga naganap sa pagpupulong kung saan ang mga sumusunod ang naging paksa ng usapin sa mga itinakdang araw sa bawat bayan:

✚ August 24, 2022 (Umaga- Pola) Tagbakin, Pola Covered Court (Matulatula & Tagbakin)

(Hapon- Socorro) Mabuhay II, Socorro Covered Court (Pasi I, Pasi II, Sto. Domingo, Lapog, Mabuhay II at Batongdalig)

✚ August 25, 2022 (Umaga- Victoria) Leido Covered Court (Merit, Bambanin, Leido, Pakyas, Malabo, Duongan, Urdaneta at San Narciso)

(Hapon- Naujan) Dao Covered Court (San Pedro, Laguna, Dao, Bayani at Montelago)

- *Presentation of draft resolution re: Collection of fees for Non - Special Use Agreement in Protected Areas (Non-SAPA) application in NLNP* – Sa kabuuan ng pagpupulong sa apat na bayan (Pola, Socorro, Victoria at Naujan) ay napagsang-ayunan na mula sa 350,000 na minimum capital investment ay tataasan ng 500,000 na naging mungkahi ng karamihan upang mapaliit ang porsyento ng kanilang babayaran kasama ng administrative fee na Php3,000 para sa Non-SAPA fee ng isang aplikante.
- *Presentation of draft resolution re: collection of boat registration fee for large commercial boats in NLNP* – Ang kanilang rehistro ang magiging batayan na sila ay legal na nakakagamit ng lawa para sa kanilang bangkang gamit. Ang napagkasunduan na bayarin sa bangka na pansariling gamit ay sisingilan ng dalawandaang piso (200.00) at bangkang pang-komersyal o pangkalakal at transportasyon ay limandaang piso (500.00).

Matapos maibahagi ni G. Jose Maria M. Fontanilla ang mga naging kaganapan noong nakaraang *consultative meetings* sa apat na bayan (Pola, Socorro, Victoria at Naujan) na nasasakupan ng Naujan Lake National Park, iminungkahi ni Atty. Manuel P. Delica na maimbitahan ang apat na pangulo ng mga mangingisda ng bawat bayan sang-ayon sa nakaraang katitikan ng pagpupulong. Dagdag pa niya na dapat ring makapagluklok na ang mga mangingisda ng isang representante na dadalo sa bawat pagpupulong ng PAMB. Ayon kay ARD Roberto R. Abrera ng BFAR MIMAROPA ay maganda ang mungkahi ni Atty. Delica dahil ang pangulo ng mangingisda ang magiging kasangga ng PAMB para sa pagpapatupad ng mga polisiya. Gayundin ang pagkakaroon ng matibay na basehan upang lalong mapagting ang mga batas na dapat nilang sundin. May isang polisiya siyang ibinahagi na maaaring makatulong sa PAMB na mula sa *DILG na Memorandum Circular No. 2018-59* noong April 23, 2018 na

151 “Policies and Guidelines on the Regulation and Monitoring of Fishery Activities in Municipal
152 Waters”. Dagdag pa niya ang pagkakaroon ng Barangay Fisheries and Aquatic Resources
153 Management Council o BFARMC sa bawat barangay na nasasakupan ng Naujan Lake. Sinagot
154 naman ni G. Fontanilla na ang bayan na lamang ng Naujan ang walang LFARMC mula sa apat
155 na munisipyo ayon sa pagtatanong nila sa mga barangay ng Naujan at kanilang isasangguni na
156 lamang sa munisipyo.

158 **Presentation and Approval of the Agenda**

159
160 Prinesenta ni Atty. Delica ang adyenda ng pagpupulong at wala namang naging tanong
161 at paglilinaw tungkol sa nasabing adyenda.

162
163 Iminungkahi ni PAgO – Fishery Sector Division Chief Marilyn M. Alcañices ang
164 pagpasa ng adyenda ng pagpupulong na sinang-ayunan ng nakararami.

166 **Meeting Agenda**

168 **Endorsement of Resolution regarding fees for Non-Special Use Agreement in Protected 169 Areas (Non-SAPA)**

170
171 Sa naging paliwanag ni G. Jose Maria M. Fontanilla sa nakaraang consultative meetings
172 patungkol sa usapin ay napagkasunduan na kung sakali na ito ay mapagtibay ay ide-delegate
173 ang Protected Area Management Office (PAMO) sa pagbibigay ng clearance para sa
174 pagpapatunay na ang aplikante ay sumunod sa mga proseso ng pagbabayad at requirements
175 para sa aplikasyon. Mungkahi naman ni Punong Barangay Renato C. Añonuevo ng Barangay
176 Dao, Naujan na bago sila magbigay ng sertipikasyon sa bahagi ng barangay, na isa rin sa mga
177 requirements ay hihintayin muna ang sertipikasyon mula sa PAMO na bayad na ang proponent
178 sa administrative fee na sinang-ayunan naman ng lahat. Ang naunang Php350,000 na
179 minimum capital investment ay tataasan sa Php500,000 ay minungkahi ni Punong Barangay
180 Gerry A. Landicho ng Mabuhay II, Socorro na pagtibayin na. Ito naman ay sinang-ayunan ng
181 mayorya. Ang resolusyon ay minungkahing pagtibayin ni Punong Barangay Renato C.
182 Añonuevo ng Barangay Dao, Naujan na sinang-ayunan ng karamihan.

183
184 Sa huli ay binanggit ni Punong Barangay Rony A. Perez ng Barangay Leido, Victoria
185 kung may basehan na ba o resulta ang ginawang boundary determination sa Naujan Lake upang
186 matukoy na nila kung hanggang saan ang kanilang sakop. Sinagot naman ni Atty. Delica na
187 wala pang basehan pero patuloy pa rin naman na ginagawa ito. Ibinagi ni G. Fontanilla ang
188 mapa noong nakaraang survey o SEAMS na ginawa ng PAMO sa lahat ng barangay na
189 nakasakop sa Naujan Lake. Kung saan ay naipakita na ang mga lugar na nasa loob at labas na
190 ng NLNP. Dagdag pa niya, maaaring magrequest ang mga barangay ng presenya ng PAMO sa
191 kani-kanilang lugar upang magtulungang magpaliwanag ng mga *proposed policies* at pagtukoy
192 ng hangganan ng *protected area*.

194 **Amendment of Resolution No. 1 Series of 2022 regarding collection of fees for big boats**

195
196 Katulad na naunang paliwanag ni G. Jose Maria M. Fontanilla tungkol sa usapin at mga
197 naging mungkahi ng mga may-ari ng bangkang malalaki. Ang kanilang rehistro ang magiging
198 batayan na sila ay legal na nakakagamit ng lawa para sa kanilang bangkang gamit. Ang
199 napagkasunduan na bayarin sa bangka na pansariling gamit ay sisingilan ng dalawandaang piso

(Php200.00) at bangkang pang-komersyal o pangangalakal at transportasyon ay limandaang piso (Php500.00).

Ayon kay ARD Roberto R. Abrera ng BFAR MIMAROPA, ay kung empowered ba sa apat na munisipyo ang taxation power ng LGU at kung ang mga mangingisda ba ay sinisingilan pa ng LGU o PAMO na lamang. Dahil kung ibabase sa batas ay may karapatan ang LGU na singilan ang mga mangingisda, kaya't iminungkahi niya na magkaroon na lamang ng kasunduan ang LGU at PAMO para sa usapin na ito. Dagdag sa mungkahi mula kay Atty. Delica na padalhan ng sipi ang apat na munisipyo upang ibahagi sa kanila ang nilalaman ng ating resolusyon bago ito mapagtibay. Dagdag ni ARD Abrera na isama sa registration form kung ilang taon na ang ginagawang pangisingda, sukat ng bangka at uri ng pamamalakaya. Nakasaad sa batas ng *Mandanas Ruling* na ang makokolekta sa mangingisda ay maibabalik rin sa kanila sa paraan ng mga gagawing pagtuturo sa kanila ng mga paraang makakatulong sa kanilang pangisingda katulad halimbawa ng pagpapataas ng kanilang huli at iba pang pamamaraan. Mga lisensyadong kinatawan mula sa mga ahensya na maaring makatulong sa mga mangingisda ang dapat na maging tagapagsalita o magpapadaloy ng kanilang pag-aaral upang maging tama ang mga pamamaraan. Ayon naman kay Atty. Delica ay maaari namang ang PAMO ang manguna sa pagkuha ng mga lisensyadong magtuturo para dito. Kailangan ay nakapagtapos ng BS Fishery upang maging mas epektibo ang implementasyon ng ating mga polisiya gayundin ang pagsama sa magiging programa ay ang *general perspective* ng pangisdaan. Sa huli ay ang muling pagbanggit ni Atty. Delica para sa pagbibigay ng sipi sa apat na munisipyo at kung walang komento ay maari nang pagtibayin sa ika-apat na pagpupulong ng NLNP-PAMB. Hiniling naman ni ARD Abrera na isama sa ipamimigay na sipi para sa apat na munisipyo (Mayor, Vice Mayor at MPDO) kabilang ang mga barangay na kalakip ang *memorandum* upang maging legal nilang basehan ito. Mungkahi naman ni Punong Barangay Rony A. Perez ng Barangay Leido, Victoria na kung maaari ay imbitahan ang apat na pangulo ng fisherfolks ng bawat bayan upang sila ay magkaroon ng kaalaman tungkol dito. Sa huli ang naging kasunduan na kung loob ng isang buwan ay walang naging komento ay maaari na itong iendorso ng PAMO, alinman sa apat na munisipyo ay magkaroon ng isang hindi sasang-ayon ay itutuloy pa rin ang pagpasa nito, ayon kay Atty. Delica. Dagdag pa niya, magkakaroon ng pormal na mungkahi para sa mga sipi na ibabahagi sa apat na munisipyo kung sakali na may isa na hindi sasang-ayon ay ganun pa rin ang magiging kasunduan. Ang magiging resulta ng usaping ito ay isasama sa susunod na pagpupulong na NLNP-PAMB. Iminungkahi ang pagpapaliban ni Punong Barangay Rening A. Cabatay ng San Narciso, Victoria na pinangalawahan ni PAgO – Fishery Sector Division Chief Marilyn M. Alcañices.

Presentation of Biodiversity Monitoring System (BMS) for 3rd Quarter

Ipinakita sa pamamagitan ng powerpoint presentation ang mga naging *accomplishment* ng PAMO sa quarter na ito. Ang *Biodiversity Monitoring System* o BMS ay regular na ginagawa upang magkaroon ng datos sa dami ng mga resources na nasa lawa at tumukoy sa mga issues and concerns ng mga komunidad. Kabilang rin dito ang kaalaman sa dami ng mga isdang nahuhuli ng ating mga rehistradong mangingisda sa lawa at gamit-pangisda ng mga ito. Nagkakaroon ng Focus Group Discussion o FGD sa mga barangay sa loob ng lawa upang malaman ang kanilang mga gustong ibahagi, mapabanta man ito o dagdag kaalaman sa pangaraw-araw nilang pamumuhay. May mga ilang nabanggit na gamit-pangisda katulad ng *skylab*, salapang at sigpaw na maaaring maging banta sa bawal na panghuli ng isda.

Ibinahagi ni Punong Barangay Rening A. Cabatay ng San Narciso, Victoria na ang *skylab* na tinatawag ay ultimong semilya ay nakakapasok at mga hipon ay dala nito. Ang salapang naman ay parang linya ng kuryente na may limang metro ang haba na pati

mangunguryente ay nakukuryente kapag gamit ito. Ang mga nabanggit ay *destructive* sa biya dahil ito ay pino, pagsasaad ni PAgO – Fishery Sector Division Chief Marilyn M. Alcañices. Ayon naman kay Punong Barangay Jerwin Malabanan ng Duongan, Victoria ay kahit sa bubo ay pasok ang biya.

May mga naibahagi si PASu Ricardo R. Natividad na sa tuwing magkakaroon ng patrolling sa Naujan Lake ay agad na nalalaman sa mga lugar na kanilang pupuntahan kaya't hindi sila makaabot sa mga nag-iiligal na mangingisda. Kaya't hiling niya na makipagtulungan ang mga Punong Barangay upang mapaingting ang batas sa lawa. Ayon kay Punong Barangay Gerry Landicho ng Mabuhay II, Socorro ay maaari naman silang makipagtulungan ngunit may mga pagkakataon na ito lamang ang tanging pinagkukunan nila ng pangaraw-araw kaya't hindi rin nila basta mapatigil. May punto ang sinabi ni Kapitan Landicho, ayon kay Bb. Alcañices ngunit paano naman ang batas sa lawa kaya't kanyang iminungkahi ang pagkakaroon ng *closed season* upang maiwasan ang ganitong pagkakataon. Dagdag naman ni G. Reymundo Dimasacat, Pangulo ng LAMIA ng Sto. Domingo na ipatupad ang mga nabanggit upang maging responsable ang mga mangingisda. Ayon naman kay Punong Barangay Rony A. Perez ng Leido, Victoria ay nais niyang magkaroon ang PAMB ng itatalaga sa bawat barangay upang maging tagapagpaigting ng mga batas na ito at hindi na sa kanilang mga Punong Barangay dapat iaasa ang responsibilidad na katulad nito. Sa bahagi ng PAMO, nabanggit ni PASu Natividad na ang opisina at tumatanggap kahit sa mensahe o tawag lamang upang ipahatid ang nangyayaring pag-iiligal sa inyong barangay. Ngunit idinagdag ni Bb. Alcañices na ang Punong Barangay ang responsable dito lalo na at bilang kinatawan ng PAMB. Nais niyang magtulungan ang bawat isa. Mungkahi naman ni ARD Abrera na kung magkakaroon sana ng alternatibong pamamaraan ay maaari itong maibigay sa mga mangingisda. Aniya ito ay makakatulong upang mapaingting ang batas sa lawa kasama ang iba pang ahensya ng gobyerno. Kung sakali naman na ito ay papayagan ay nais ni Atty. Delica na magsumite ang PAMO ng *Activity Design at logistics* para sa itatalagang mga bantay-lawa. Idinagdag ni Kapitan Cabatay na kahit *honoraria* lamang ang pagtibayin na maibigay sa mga makukuhang bantay lawa.

Results of METT Assessment and Protected Area Threats Forms

Ibinahagi ni Bb. Karla Mangundayao sa pamamagitan ng powerpoint presentation ang naging resulta ng isinagawang assessment noong August 30, 2022. Ang naging basehan kung nagkaroon ng pagbabago ay noong taong 2019 na nagsagawa ng pagsagot ng nasabing forms. Itinanong ni Bb. Diamante kung nakalagay ba sa form kung may *significant changes* ang bawat usapin na sinagot ni Bb. Mangundayao na ito ay isinusulat sa bawat tanong kung sakali na magkaroon ng pagbabago sa nabanggit na usapin. Sa huli ang naging rating sa ginawang assessment batay sa mga isinagot ng ating PAMB members ay 52.88%.

Discussion re: use of “Bonbon” fishing method

Naging katanungan ni Kagawad Arnoll C. Petalco ng Barangay Laguna, Naujan kung ito ba ay papayagan na maging legal na gamit-pangisda sa lawa. Sinagot ni Bb. Alcañices na ang ‘bonbon’ ay parang ‘payaw’ na nagsisilbing pasilungan ng mga isda kaya't ito ay kinokonsidera na active gear at nagiging mapanira ito lalo na sa pamamaraan ng pag-harvest. Binubulabog ang paraan ng paggamit nito sa panghuli at puro malalaki lamang ang kanilang nahuhuli dahil malaki ang butas nito, ayon kay Kapitan Rening A. Cabatay ng San Narciso. Mungkahi ni Atty. Delica na puntahan ang lugar sa Barangay Laguna upang aktuwal na magkaroon ng inspeksyon ang PAMO at kinatawan mula sa barangay pati na ang BFAR at

PagO upang maging gabay at gawan ng dokumento upang maibahagi sa susunod na pagpupulong ng PAMB.

Discussion re: Massive Dredging along Butas River

Binuksan ni Atty. Delica ang usapin ukol sa massive dredging na kailangan ng Butas River dahil sa siltation dito ay palagian at mas malalaki ang baha sa lawa. Gayundin aniya, nagiging harang sa migration ng mga isda at mga debris sa ilog pati ang mga ilegal na paghuli ng isdang nakataan dito. Nagmungkahi si Bb. Alcañices ng isang resolusyon para sa massive dredging of Butas River para sa migratory fishes at labas sa siltation na pinangalawahan ni Punong Barangay Jerwin Malabanan ng Duongan, Victoria. Dagdag pa ni Atty. Delica mailakip sana sa resolusyon ang mga legal basis at malayang maayos ito kaakibat ang Provincial Governor, District I Representative, DPWH Regional Director at Mines and Geosciences Bureau (MGB).

OTHER MATTERS

Resolusyon para sa hiling na Bahay – Pahingahan ng Barangay Duongan, Victoria

Ibinahagi ni Punong Barangay Jerwin Malabanan ng Duongan, Victoria ang kanilang kahilingan upang maging silungan ng mga mangingisda sa tabing-lawa. Ito rin ang magsisilbing taguan ng kanilang mga gamit sa pangisda upang hindi na nila bitbitin pa pabalik sa kanilang mga bahay. Ang nasabing bahay-pahingahan ay malapit sa bahayan at hindi sa lawa. Binanggit ni G. Jose Maria Fontanilla na ang kanilang hiling ay nauna nang inilapit sa PAMO at gagamiting pahingahan ng mga mangingisda na may sukat na 4x12. Ayon naman kay ARD Roberto Abrera ng BFAR MIMAROPA na nakasaad sa *Fisheries Code of the Philippines RA 8550 Section 108*, ang pagkakaroon ng mga mangingisda ng tinatawag na *settlement area* para sa kapakanan ng mga mangingisda. Naayon naman ito sa batas at magsisilbi ring taguan ng kanilang mga gamit pangisda kaya't iminungkahi niya ang pagpasa ng kanilang kahilingan na sinang-ayunan ng karamihan. Ang pagmungkahi ni ARD Abrera ay binigyan ng magandang puna ng tagapanguna sapagkat kaakibat ang pag-ayon sa batas ng bawat kahilingan na maaaring maisama sa investment planning ngayong 4th quarter.

Nagbigay naman ng kanya ring kahilingan ang Punong Barangay Rony A. Perez ng Barangay Leido sa kaparehas na kahilingan ng Barangay Duongan na magiging silungan kapag masama ang panahon na ikinumpara sa isang landing site ni Atty. Delica. Ang plano nila ay gagamit lamang ng mga tubo na may halagang Php50,000 para sa pagbuo nito na animo ay *lighthouse*. Mungkahi ni Atty. Delica ang paggawa nila ng letter request para sa Mayor at Municipal Engineering Office ng LGU Victoria at ilagay ang magiging pakinabang nito sa mangingisda ng inyong barangay. Sa panig naman ni Kapitan Malabanan ay tinanong niya kung maaari ba na kumuha ng buhangin sa Naujan Lake dahil may mga dumadayo sa kanilang lugar upang kumuha ng sako-sako. Ang usapin na nabanggit at binigyang payo ni Atty. Delica na sulatan ang CENRO Rodel M. Boyles ng DENR CENRO Socorro upang ipagbigay alam ang gawaing ito.

Natapos ang pagpupulong sa ganap na ika-3:27 ng hapon sa pamamagitan ng mungkahi ni Gng. Grace C. Diamante ng MBCFI na pinangalawahan ni SRS II Rachel B. Montero ng DOST.

Inihanda ni:

RICARDO R. NATIVIDAD

PASu, NLSP/PAMB Secretariat

Pinatunayan ni:

ATTY. MANUEL P. DELICA

MPDC Socorro Tagapanguna

Pinagtibay ni:

LORMELYN E. CLAUDIO

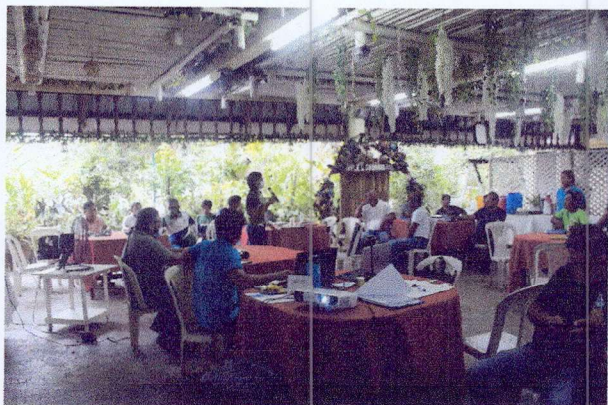
Regional Executive Director/PAMB Chairperson

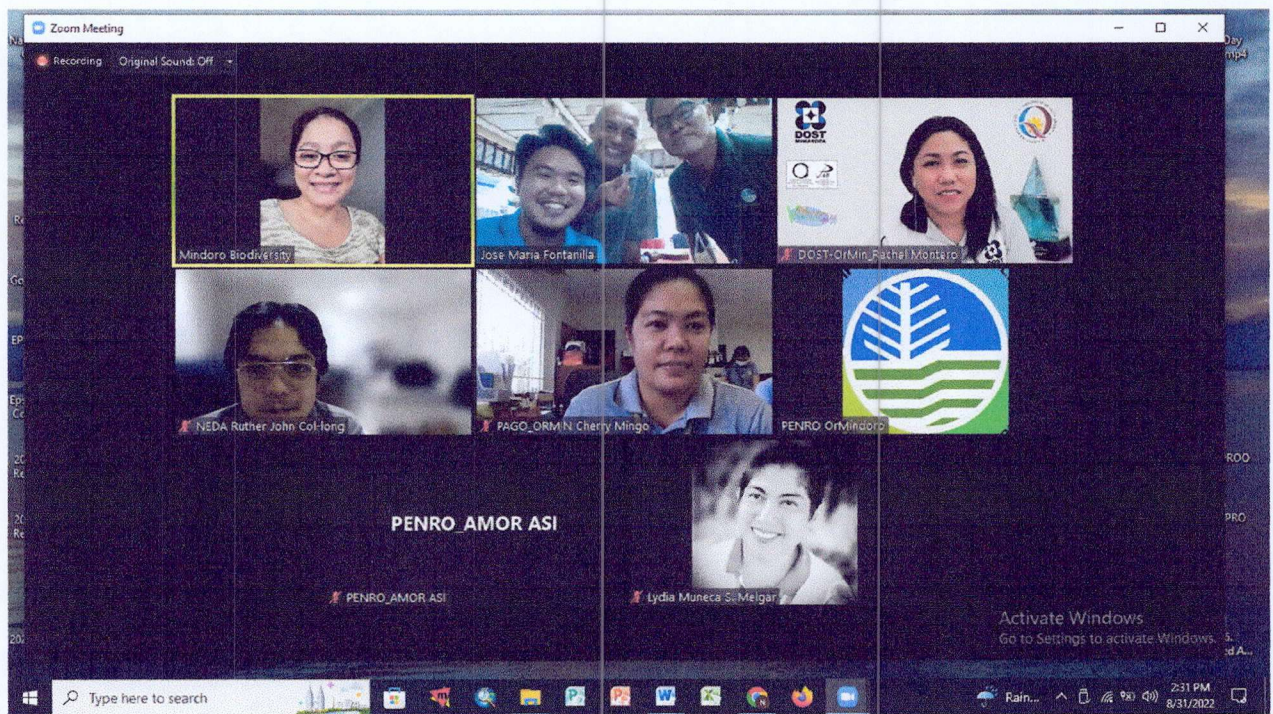
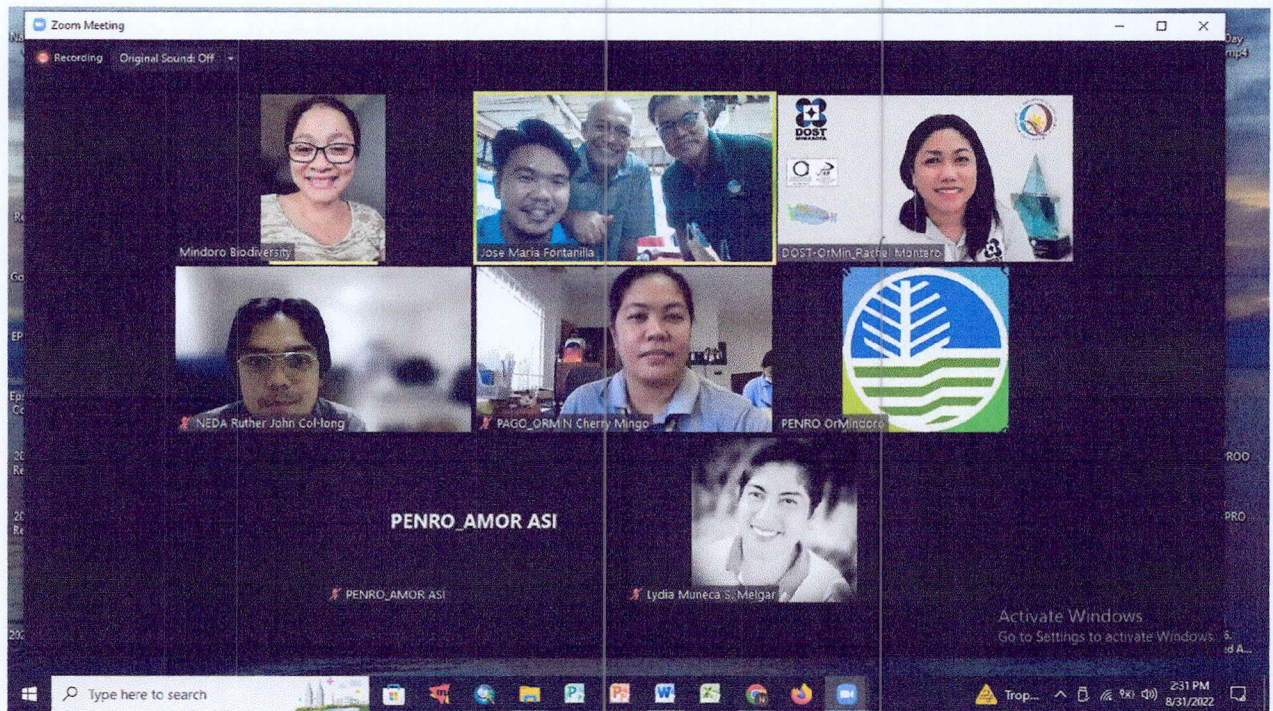

Republic of the Philippines
Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Community Environment and Natural Resources Office

PHOTOS OF DURING THE CONDUCT OF NLNP-PAMB THIRD REGULAR MEETING CUM
MANAGEMENT EFFECTIVENESS ASSESSMENT (MEA)
AT 88 HOTEL AND EVENT CENTER, POBLACION I, VICTORIA, OR. MINDORO
AUGUST 31, 2022

Attendance Sheet
Third Regular Nautian Lake National Park – Protected Area Management Board (NLNP-PAMB) Meeting
Cum Management Effectiveness Assessment (MEA)
Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro
August 31, 2022

PAMB Members

No.	Name	Sex		Position	Office/Address	Contact No.	Signature	Temperature
		M	F					
1.	Gregorio A. Guevarra	-		P.B.	Urdaneta	0928 3603 470		
2.	Harlyn M. Culanaces		✓	Supervising Agr	Pkg	09178 561177		
3.	Elluka R. Pucena		✓	Progr. Kagawad	Pasi I	0915 8740891		
4.	Ally C. Skits	✓		Progr. Kagawad	Pasi I			
5.	FERDIE P. CATILAN	-		F.B.	MONTELEONE	09358 841788		
6.	ARIEL C. RETALDO	-		S.P. MOUNSA	LAGUNA	09354 401820		
7.	SAMUEL YUSADEN	-		KAGAWAD	MERIT			
8.	PENARTE C. ANDRUECO	-		P.B.	DAD			
9.	FELICIANO LOGUSTON	-		KAGAWAD	LAPOG	0926 7600253		
10.	JERONIM M. MACABANAN	-		P.B.	DONICAN	09262 174468		
11.	KENNY A. ORSAYAN	✓		P.B.	SN PRAISO	0927 492415		
12.	AGAPON E. DELAS SANTOS	✓		P.B.	Bankamin			
3.	RANDY A. PEREZ	-		P.B.	LEIDO	0997 904742		
4.	Edna M. Villanueva		✓	Kagawad	Pakyas	0935 1825635		
5.	MANUEL P. DELA	-		WARD	MFSD-seeano	09399 9151586		36.30

Department of Environment and Natural Resources
MIMAROPA Region
Community Environment and Natural Resources Office
Pasi II, Socorro, Oriental Mindoro

Attendance Sheet
Third Regular Naujan Lake National Park – Protected Area Management Board (NLNP-PAMB) Meeting

Cum Management Effectiveness Assessment (MEA)

Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro

August 31, 2022

PAMB Members

No.	Name	Sex		Position	Office/Address	Contact No.	Signature	Temperature
		M	F					
16.	SABRIL H. ENKELITA	✓		Bangay Secretary	San Pedro, Naujan	0977-461-0996		
17.	LYDIA MUNICA MELGAR	(via zoom)	✓	PPC	PPD			
18.	RACHEL B. MONTERO	(via zoom)	✓		POST			
19.	RODOLFO B. PANDOS	✓		SECRETARY	BECLY, MABO			
20.	RICHARD B. KAVENY	✓		PCO	DICEL, Calapan City	0923140336		
21.	RODRIGO A. AGARON	✓		AOO	BECA m.m.s.a.o.d	0919-7724433		
22.	JOSETHARI M. SARAHIN	✓		GRD	PRIV M/MARRION	09140063216		
23.	BERNARD MATEO	✓		PRIV DRIVER	PO -	09279663300		
24.	EDDY H. LANDRERO	✓		~~PRIV DRIVER~~	MABUNATAY 2	09158040281		
25.	LYDIA MUNICA MELGAR	(via zoom)	✓	PPC	PPD			
26.	RACHEL B. MONTERO	(via zoom)	✓		POST			
27.	GRACE C. DIAMANTE	(via zoom)	✓	ED	MBCFI			
28.	PUTTER JOHN COL-LONG	(via zoom)	✓		NEBA			
29.	JOBBELLE GUZARDO	(via zoom)	✓		NEBA			
30.	LORENZO T. ANJEREN	(via zoom)	✓	OLC - MPPO	LGU POA			

Attendance Sheet
Third Regular Naujan Lake National Park – Protected Area Management Board (NLNP-PAMB) Meeting
Cum Management Effectiveness Assessment (MEA)
Triple L Resort, Poblacion II, Victoria, Oriental Mindoro
August 31, 2022

Visitors

No.	Name	Sex		Position	Office/Address	Contact No.	Signature	Temperature
		M	F					
1	KAREN S. Mangunbangsa		✓	DMO II	PERM MIMAROPA RD 1 Victoria	091708698370	15885	
2	DEAN ANGELO S. MOLINA	✓		PMEO	"	09861231654	128	
3	Reganado Rinaoel	✓		Philo.	LAMIA / Copray	0910322250		
4	REYNALDO C. LIMAS							
5	TRISTE MARIAN M. SANTOS	✓		ELMS I	GENCO SOCCORRO			
6	Remalyn F. Flores		✓	PS3	"			
7	Eric C. Gith	✓		PMF	"			
8	Armando Gutierrez	✓		FR	"			
9	Hervide Jurado	✓		FR	"			
10	Norman Asi	✓		FR	"			
11	Marcial Bading	✓		FTI	"			
12	Ricardo R. Natividad	✓		Senior EELMS	"			
13	Amer D. Asi (via zoom)	✓		COO Chief	PERM			